

REFERENTIE No.:
5044

INFORMATIEKOPIE:

Z
dbi, -/pl/az
asaz
zs
dvv
mp.
fin
okw

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. 31

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. N^os: 180309; 184000-284

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

2 januari 1958 21.06
BESTEMD VOOR:
min. v. b.z./okw/fin.

Dir./Afd.:

Visie:

Ag. No.:

Dossier:

DATUM VAN AFZENDING:

2 januari 1958

AFKOMSTIG VAN: djakarta

1206126

PARAAF/OPM:

geheim

primo in de afgelopen weken moesten reeds ruim veertig nederlandse scholen cma w o de hbs en te medan en te bogor en de chr hbs hier ter stede cma worden gesloten enerzijds als gevolg van de uitvoering van de indonesische verordening tot verwijdering van indonesische kinderen van buitenlandse scholen en anderzijds als gevolg van het massale vertrek van nederlandse leerlingen naar nederland stp

te verwachten is dat de eksodus van nederlandse leerlingen zich in de komende maanden zal voortzetten stp

ik acht het niet onwaarschijnlijk dat reeds eind maart verreweg het grootste gedeelte van de nederlandse scholen hier te lande zal zijn gelikwideerd en aan het eind van het lopende cursusjaar praktisch alle scholen stp

aan alle schoolverenigingen was half december door de sno gevraagd een prognose te geven van het vermoedelijke aantal leerlingen na het einde van de kerst vakantie stp

op basis van deze opgave had de sno een overzicht willen samenstellen cma waaruit de situatie wat betreft schoolbezetting zou kunnen blijken stp deze arbeid wordt echter ernstig bemoeilijkt cma doordat van vele schoolverenigingen nog geen opgaven werden ontvangen stp hierbij speelt een rol de veelal slechte verbindingen en de door de omstandigheden noodzakelijke bestuurs mutaties cma terwijl in sommige plaatsen het bestuur geheel is uitgevallen stp wel bestaat er een vrij duidelijk inzicht in de situatie wat betreft lycea cma hbs en ulo cma waarover ik u separaat met mijn twee negen bericht stp zo gauw de sno mede op grond van gegevens over het na de kerstvakantie opgekomen aantal leerlingen bij het l o een overzicht heeft kunnen samenstellen zal ik u mbt het vermoedelijke verloop in de komende maanden nader berichten stp

1027 727142 - 1

-2-

naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

2. Alleen voor de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No: 5044

-2-

Rubricering: geheim

secundo als gevolg van de hierboven geschetste ontwikkeling zijn bij u reeds enkele likwidatieproblemen in studie stp ik denk hierbij met name aan het vraagstuk van een te treffen afvloeiingsregeling tbv sno leerkrachten alsmede aan de vraag hoe de thans nog in aanbouw zijnde objecten cma waarvan de voortgang van de bouw inmiddels is gestopt cma moeten worden afgewikkeld stp al naar gelang zich nieuwe likwidatieproblemen voordoen cma welke een beslissing uwerzijds vergen cma hoop ik deze incidenteel aan u voor te leggen stp als gevolg van de verwarde situatie is het niet mogelijk de aan de likwidatie van het nederlands onderwijs verbonden vraagstukken in hun totaliteit te overzien stp

tertio reeds thans dringt zich de vraag op hoe te handelen met scholen waar nog een minimaal aantal nederlandse leerlingen is overgebleven stp in het algemeen zou ik willen stellen dat een school waarvan het nederlandse leerlingenaantal onder de twintig zakt moet worden opgeheven cma waarbij gereali seerd moet worden dat opheffing der school voor ouders die nog dubieren tav een verdere voortzetting van hun verblijf hier te lande een beslissende overweging zal zijn om indonesie te verlaten stp slechts indien voorzienbaar is dat cma zij het tijdelijk cma een stabilisatie in het leerlingenaantal kan worden verwacht cma bv doordat de schoolbevolking voornamelijk bestaat uit kinderen wier ouders tot de achterhoede gerekend kunnen worden hk bv domine s cma doktoren cma profes soren werkzaam bij de r i slhk zou ik verlagings van dit minimum verantwoord achten en het besluit tot opheffing willen opschorten stp het komt mij daarbij wenselijk voor om bv half maart as opnieuw te overwegen of eventueel voor bepaalde scholen verdere verlagings van dit minimum mogelijk is cma om daarbij eventueel de gelegenheid te geven dat de leerlingen de lopende cursus beëindigen stp hiermede zou ongetwijfeld het belang van deze tot de achterhoede behorende kinderen zijn gediend stp gaarne verneem ik uw mening tav de criteria voor opheffing der scholen stp

hasselmann achtentwintig

4. Over de inhoud van een con. naar dat bericht per telefoon worden ge.

3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend voor de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden gezonden. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

REFERENTIE No.:

5050

INFORMATIEKOPIE:

z
dri, -/pl/az
asaz
ze
dvo
mp
fin
okw

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. 21

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 180309; 184000-284

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

2 januari 1958 21.20

BESTEMD VOOR:

min. v. b.z./okw/fin.

Dir./Afd.:

Visie:

Ag. No:

Dossier:

DATUM VAN AFZENDING:

2 januari 1958

AFKOMSTIG VAN: djakarta

PARAAF/OPM:

geheim

mede voor o.k. en w. en financien

ten vervolge op mijn bericht no tweeacht stp
moge hieronder volgen stand van zaken tav lycea
cma hbs cma ulo en handelsscholen stp
primo met ingang van een januari vijfacht zijn de
hbs en te medan en bogor gesloten stp de chr
hbs te djakarta is samengevoegd met het cas lyceum
stp de gymnasiale afdeling van dit lyceum is eveneens
per een januari jl opgeheven stp het chr lyceum te
bandung en de hbs te surabaja zullen per een april as
ophouden te bestaan stp
de enige na een april as in indonesie nog overblijvende
nederlandse middelbare school cma tw het cas lyceum
hk hbs slhk te djakarta zal zo mogelijk het schooljaar
eennegenvijfzeven strp vijfacht afmaken stp gepoogd
zal worden een eindeksamen af te nemen cma waaraan
tevens kan worden deelgenomen door de leerlingen van
de hbs te surabaja en het chr lyceum te bandung stp
in dit verband zij vermeld het onverwachte besluit van
de minister van o o en c dat de indonesische
leerlingen van de hoogste klasse cma in tegenstelling
tot een eerder genoemde beslissing cma alsnog in de
gelegenheid zullen worden gesteld het cursusjaar op
nederlandse scholen af te maken en eindeksamen af te
leggen cma al zou aan dit eksamen geen enkel recht
ontleend kunnen worden tav de toelating tot eksamens
bij het indonesische hoger onderwijs stp de meeste
indonesische leerlingen der hoogste klassen besloten
op grond hiervan de scholen te blijven bezoeken stp
secundo aangezien de militaire verordening de
mogelijkheid opende om leegkomende school
gebouwen op te vorderen ten behoeve van de opvang
van de indonesische leerlingen werd hiervan in medan
en djakarta door de plaatselijke autoriteiten gebruik
gemaakt stp in medan werd het complex van de oranje
school waarin o m de hbs was gevestigd gevorderd

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

-2-

5050

Ref. No:

Rubricering: geheim

oma terwijl in djakarta het gebouw van de chr hbs hientoe werd bestemd stp in bandung werd door het bestuur van het chr lyceum schoolruimte van het lyceum afgestaan aan de in hetzelfde gebouw gevestigde sma kristen oma welke zich bereid verklaarde de indonesische leerlingen op te vangen stp

tentio de docenten te medan en bogor zijn nagenoeg allemaal reeds naar nederland vertrokken

stp die te medan via singapore oma de docenten uit bogor met de willem ruys van dertig december stp

door de combinatie van de twee scholen te djakarta tot een school met hoogstens twaalf docenten

oma kan de overgrote meerderheid van de thans nog aanwezig leerkrachten wegens overtolligheid naar nederland vertrekken stp getracht wordt betrokkenen zoveel mogelijk met de himalaja van twaalf januari te laten vertrekken stp met hetzelfde schip zullen ook enkele docenten uit bandung reizen stp

quarto de ulo scholen te medan oma palembang en malang zijn met ingang van een januari negen tienhonderd achteenvijftig opgeheven stp het aantal nederlandse leerlingen op deze scholen was minimaal geworden stp

de neutrale en prot chr ulo scholen te djakarta worden na de kerstvakantie samengevoegd tot e e n school stp deze school zal beginnen met ongeveer honderd leerlingen pntcma en is gevestigd in het cas compleks stp in surabaja worden de rk en de neutrale ulo scholen samengevoegd tot een school van plminus negentig leerlingen in het compleks van de surabajase schoolvereniging aldaar waarin ook de hbs is gevestigd stp de beide ulo scholen in bandung en semarang blijven nog gehandhaafd oma hoewel het er naar uitziet dat dit nog slechts van korte duur zal zijn stp

de handelsschool te djakarta blijft voor lopig nog gehandhaafd oma die te surabaja hk de zaal bergschool van de giki slhk wordt na de kerstvakantie omgezet in een indonesische school stp

over het verdere verloop van dit onderwijs zal ik u periodiek berichten stp

hasselmann negentwintig

naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

voor de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

Op een coeber. mag teleg. niet in open taal worden gezantwoord. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

REFERENTIE No.:

5484

INFORMATIEKOPIE:

Z
dbi, -/pl, -/ef
 , -/az
asaz
zs
d'vb
mp
financien
okw

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. *12*

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL: Nos: 180309; 184000-284

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

14 januari 1958 1107 uur

BESTEMD VOOR:

min. v. b.z./min. v. okw/financien

Dir./Afd.:

Visie:

Ag. No.:

Dossier:

DATUM VAN AFZENDING:

14 januari 1958

AFKOMSTIG VAN: *djakarta*

PARAAF/OPM:

geheim

mede voor o k w en financien stp
ten vervolge op mijn achtentwintig en negentwintig
stp

van de vijftenzestig sno lagere scholen cma welke
er bij de aanvang van het schooljaar negentienhonderd
zevenenvijftig strp achtenvijftig bestonden cma zijn
er momenteel zevenentwintig reeds gesloten cma terwijl
nog minstens acht deze maand zullen worden opgeheven
stp daarnevens zal er binnenkort in surabaja een
ingrijpende concentratie van leerlingen moeten plaats
vinden cma waardoor wederom enige scholen ekstra zullen
verdwijnen stp voorzover valt te overzien zullen per
een februari a s derhalve nog maximaal vijftwintig
van de vijftenzestig l o scholen zijn geopend stp
in verband met het voorschrift der indonesische
autoriteiten dat avant twintig februari negentien
honderd achtenvijftig nieuwe vergunningen moeten
worden aangevraagd voor het in stand houden van
scholen en deze vergunning rp tweeduizend vijfhonderd
kost cma is het mogelijk dat ook om deze reden nog
meer scholen in februari a s zullen worden opgeheven
stp

terwijl het totaal aantal nederlandse leerlingen
op de lagere scholen bij de aanvang van deze cursus
ruim zesduizend driehonderd was cma kan veilig worden
aangenomen dat op de momenteel nog aanwezige
achtendertig scholen dit aantal in verhouding met
het aantal gesloten scholen veel sterker is gedaald
stp

hoewel nog geen eksacte gegevens bekend zijn
hoeveel leerlingen per school na de kerstvakantie zijn
opgekomen cma zal dit aantal naar schatting totaal
beneden de tweeduizend liggen stp

van de opgeheven scholen zijn de gebouwen voor
het merendeel door de indonesische overheid aangewezen
voor het opvangen van indonesische leerlingen cma
die afkomstig zijn van sno dan wel van andere buiten
landse scholen stp

hasselman honderd tweennegentig *D*

4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

REFERENTIE No.:

5722

INFORMATIEKOPIE:

z
dbi, -/pL/ef/az
asaz
zs
okw
fin
dvh
mp

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. 24

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 180309; 184000-284

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

20 januari 1958 09.57

BESTEMD VOOR:

min. v. b.z/o.k.w./fin.

Dir./Afd.:

Visie:

Ag. No:

Dossier:

DATUM VAN AFZENDING:

20 januari 1958

AFKOMSTIG VAN: djakarta

geheim

PARAAF/OPM:

mede voor okw en financien stp

de schoolbezetting half januari negentienhonderd
achtenvijftig geeft het volgende beeld hk achter alle
vermelde aantallen wordt het aantal leerlingen vermeld
in september negentienhonderd zevenenvijftig slthk

p r i m o v h m o

a djakarta eenenvijf viervijfnegen

b bandung eentweeacht tweenegenzeven

c surabaja zevenacht eenacht twee

d bogor en

medan nul negeneen

totaal drietwee eennultwee negen

waarvan nederlandse

leerlingen eenacht negen viervijfnegen

s e c u n d o u t o en handel sonderwijs

totaal vijfvijftwee eentwee twee eeneen

waarvan nederlandse

leerlingen twee zes zeven vijf negen drie stp

t e r t i o a a l o in djakarta en voormalige
consulaatsplaatsen

totaal twee nuleen zeven vijf vijf zestwee

waarvan nederlandse

leerlingen een zes acht zes drie negen vijf nul stp

de teruggang van de nederlandse leerlingen in
de grotere plaatsen bedraagt derhalve zevenenvijftig
procent stp

b b b l o in overige plaatsen

totaal achtdriezes eendrienul vier

waarvan nederlandse

leerlingen zes vijf vijf eennul nul negen

de teruggang der nederlandse leerlingen in de
kleinere plaatsen bedraagt derhalve vijfendertig
procent stp

totaal a a plus b b b l o twee acht vijf twee zes acht zes zes

waarvan nederlandse leerlingen tweedrie viereen

viernegen vijf negen stp

recapitulerende komt men tot een teruggang
van het totaal aantal nederlandse leerlingen van ruim

4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met vrijzijing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No: 5722

-2-

Rubricering: geheim

zesduizend naar ongeveer tweeduizend achthonderd stp van deze tweeduizend achthonderd nederlandse kinderen gaan er ruim duizend in djakarta op school. ongeveer ruim vijfhonderd in bandung en tweehonderd veertig in surabaja. ongeveer de overige duizend zestig zijn nog verspreid over zevenentwintig scholen stp naast enige scholen in surabaja zullen avant een februari nog een tiental scholen worden opgeheven die momenteel gemiddeld vijftien leerlingen tellen stp naar schatting zal het totaal aantal nederlandse kinderen dat sno scholen bezoekt per een februari beneden de tweeduizend zijn gedaald stp

van de totaal door de sno te repatrieren zeshonderd vijftig personen nk leerkrachten met hun gezinsleden slthk zijn er inmiddels meer dan tweehonderd vertrokken stp

hasselman tweehonderd tachtig

4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

3. Afschriften van codeber. mogen afkomstig door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden gezonden.
2. Decoders, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.